

MARTYNIV
LAW FIRM

Експорт сільгосппродукції:

- ліцензування
- укладання ЗЕД-договору
- митне оформлення та розрахунки

Лектор: Андріана Мартинів — керуючий партнер ЮФ MARTYNIV LAW, керівник податкової практики, постійний автор Uteka.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

НОРМАТИВНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- Ст. 16 Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16.04.1991 № 959-ХІІ: «рішення про застосування режиму ліцензування експорту (імпорту) товарів, у тому числі встановлення квот ... приймається КМУ за поданням Мінекономіки з визначенням переліку товарів, експорт (імпорт) яких підлягає ліцензуванню, періоду дії ліцензування, кількісних або інших обмежень щодо кожного товару...»
- Постанова КМУ «Про затвердження переліків товарів, експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню, та квот на 2022 рік» від 29.12.2021 р. № 1424 (в редакції постанови КМУ від 26.07.2022 № 832)

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

**АГРОПРОДУКЦІЯ, ЕКСПОРТ ЯКОЇ ПІДЛЯГАЄ ЛІЦЕНЗУВАННЮ
(ДОДАТОК 5)**

Товар	Код згідно з УКТЗЕД
М'ясо курей свійських	0207 11, 0207 12, 0207 13, 0207 14
Яйця курей свійських	0407 21 00 00
Велика рогата худоба, жива та м'ясо	0102, 0202
Жито	1002
Просо	1008 29 00 00
Цукор	1701
Овес	1004

ХРОНОЛОГІЯ ЗМІН ДО ПЕРЕЛІКУ НА ЛІЦЕНЗУВАННЯ ТА НУЛЬОВІ КВОТИ

8.07.2022	Виключено: пшеницю (ліцензія не потрібна)	Постанова КМУ No 759
10.05.2022	Виключено: просо та цукор (з нульових квот)	Постанова КМУ No 549
24.03.2022	Виключено: кукурудза та олія соняшникова (ліцензія не потрібна)	Постанова КМУ No 352

- Скасовано нульові квоти на овес, просо, жито, цукор.
- Нульова квота є на гречку та сіль, що фактично означає заборону на експорт

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ЯК ОТРИМАТИ ЛІЦЕНЗІЮ НА ЕКСПОРТ АГРОПРОДУКЦІЇ

- Ліцензування є декларативним – тобто треба виконати певні умови і заявку можна подати онлайн
- Заяву на отримання ліцензії за формою затв. [наказом Міністерства економіки No 991 від 09.09.2009](#)
- Лист-звернення
- Будь-який наявний документ, що підтверджує поставку (контракт, тощо)
- Вказані документи подаються до Мінекономіки tradedefence@me.gov.ua,
diravka@me.gov.ua
- **ВАЖЛИВО! ЛІЦЕНЗІЯ НА КОНКРЕТНУ ПОСТАВКУ ЗА КОНКРЕТНИМ КОНТРАКТОМ!**

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

МИТНЕ ОФОРМЛЕННЯ

Для митного оформлення товарів, які навантажуються навалом та експорт (імпорт) яких ліцензується, гранична різниця фактичного значення їх вартості, кількості або ваги **не може перевищувати 5 відсотків** значення, зафіксованого у відповідній ліцензії.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

АКРЕДИТАЦІЯ ЕКСПОРТЕРА ТА МИТНЕ ОФОРМЛЕННЯ

- Експортер має стати на облік та отримати обліковий номер в митних органах.
- Одноразово подається декларація в підрозділах митниці або пунктах пропуску закордон.
- Заповнити митну декларацію. Для перевезення залізничним, автомобільним транспортом слід оформити окрему митну декларацію на кожну одиницю транспорту.

ЗАПОВНЕННЯ ПН НА ЕКСПОРТ

- Дата складання – дата остаточного оформлення митної декларації (правило першої події тут не працює).
- Не підлягає наданню покупцю з причини «07» експорт, і ставимо позначку Х.
- Покупець – назва англ. чи іншою мовою, країна де зареєстрований.
- ПН Покупця не ставиться.
- Розділ А, ряд. І та ІХ – загальний обсяг постачання за ставкою 0%.
- Розділ Б, графа 3.1. 4 цифри коду УКТЗЕД.
- Розділ Б, графа 8 – «901» код нульової ставки.
- Розділ Б, графа 10 – Ціна товару (перерахунок за курсом НБУ).

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ЗАПОВНЕННЯ ПН НА ЕКСПОРТ

- Якщо експорт буде збитковий, то ДПС може вимагати нарахування компенсуючих податкових зобов'язань з ПДВ на підстав п. 198.5 ПКУ.
- Розділ Б, графа 11 – сума ПДВ не заповнюється.
- Є штрафи за нереєстрацію «нульової» податкової накладної, п. 1201.1 ПКУ:
 - **2% від обсягу постачання** (без ПДВ), але в межах 1020 грн – за несвоєчасну реєстрацію;
 - **5% від обсягу постачання** (без ПДВ), але в межах 3400 грн – за відсутність реєстрації такої податкової накладної, якщо це виявлять податківці.
- **З 27 травня 2022 року штрафи можуть бути накладені й під час дії воєнного стану та COVID-карантину** (оновлений п. 69.2 підрозділу 10 Перехідних положень ПК, набув чинності Закон від 12.05.2022 р. № 2260).

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ТРАНСПОРТНИЙ БЕЗВІЗ (З 29 ЧЕРВНЯ 2022)

- Тимчасове скасування дозволу на вантажоперевезення яке здійснюється в країни ЄС або транзитом.
- Також Угода скасувала вимоги наявності виключно міжнародного водійського посвідчення.
- Діятиме до 30 червня 2023 року.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

- Міжнародні комерційні перевезення, як транзитні так і двосторонні здійснюються **на підставі дозволів**.
- Дозвіл можна оформити в електронній системі [ШЛЯХ](#).
- Але також можна **отримати постійну ліцензію на міжнародні перевезення**.

ОТРИМАННЯ ПОСТІЙНОЇ ЛІЦЕНЗІЇ НА МІЖНАРОДНІ ВАНТАЖНІ ПЕРЕВЕЗЕННЯ

- Через систему «ШЛЯХ»:
- Заповнити заявку
 - + відомості про матер.-технічну базу
 - + відомості про транспортні засоби
 - + відомості про кваліфікацію персоналу

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

- Створити електронну заяву у системі [«ШЛЯХ»](#) (розділ Ліцензування)
Заповнити заявку:
 - Вказати види господарської діяльності
 - Вказати інформацію про [ТЗ](#)
 - Завантажити кольорові фотокопії свідоцтв про реєстрацію ТЗ та тимчасових реєстраційних талонів, якщо передбачено їх оформлення.
-
- Ліцензії на період дії воєнного стану в Україні оформлюються в електронному вигляді та оприлюднюються на порталі електронних сервісів **Державної служби безпеки на транспорті.**

- Сертифікат походження (EUR.1)
- Сертифікат походження, що видає ТТП
(вимоги [тут](#))
- Фітосанітрний сертифікат
- На вимогу контрагента — це можуть бути міжнародні сертифікати ISO 22000, FSSC 22000 або [сертифікація за стандартом Global G.A.P.](#) для виробників с/г продукції

Карантинний сертифікат (не є обов'язковий, на вимогу контрагента)

Сертифікати здоров'я (не є обов'язкові, на вимогу контрагента)

- Угода про асоціацію між Україною та ЄС.
- Велика Британія скасувала всі наявні ввізні мита та квоти.
- Канада тимчасово (на 1 рік) припинила застосування імпорتنих мит та кількісних обмежень на українську продукцію.
- Європейський Союз –**на 1 рік припиняється застосування ввізного мита** для низки товарів **(в т.ч. й на с/г продукцію, фрукти, овочі)**, якщо такі ще не були скасовані Угодою про асоціацію між ЄС та Україною, а також **скасовуються всі чинні імпортні квоти (діє з 4 червня 2022 на підставі Регламенту No 2022/870).**
- **Але! Важливо перевіряти вивізне мито та експортні квоти (українські).**

- Щоб скористатися приференціями (не оподатковується ввізним митом, не застосовуються імпорتنі квоти) товар має походити з України та відповідати правилам походження:
 - Товар повністю вироблений в Україні
 - Вироблений із складовими ЄС (без обмежень, в рамках ЄС не вважаються іноземними)
 - Іноземні складові не перевищують 10%
 - Товар відповідає умовам достатньої обробки, переробки (вимоги в Додатку 2 Регіональної конвенції)
- Підтверджується сертифікатом з перевезення товару EUR.1

- Загальна фактурна вартість партії не перевищує 6 тис. євро (декларація походження).
- Експортер має статус уповноваженого, схваленого експортера (ст.23 Правил походження).
- У країнах ЄС товари оподатковуються за нульовою ставкою ввізного мита (є винятки тут).
- Що таке схвалений експортер?

- Такий статус дає змогу українським експортерам при експорті до ЄС **самостійно визначати країну походження товарів без оформлення EUR.1**
- Підприємство-експортер, юридична особа, зареєстрована в Україні, **за винятком митного брокера**, яка здійснює постійні відправлення товарів на умовах угод та має право самостійно оформлювати декларацію походження незалежно від вартості партії товару.
- Для отримання статусу до митниці за місцем своєї державної реєстрації слід подати **заяву**.
 - Порядок надання та анулювання митницею статусу уповноваженого експортера затверджено [наказом Мінфіну від 07.10.2014 № 1013](#).
- Строк дії статусу уповноваженого (схваленого) експортера не обмежений у часі.

- Регулюється [Наказом Мінфіна No 139](#) від 02 березня 2021 року.
- EUR.1 Видається митними органами України під час або після здійснення експорту за місцем митного оформлення або державної реєстрації експортера.
- Термін дії – 4 місяці.
- Видається безкоштовно, в строк не більше 8 годин після реєстрації.
- Оформлюється в електронній формі через [«Єдине вікно для міжнародної торгівлі»](#).

- Чітко визначені в розділі II Порядку затв. [Наказом Мінфіна No 139 від 02 березня 2021 року.](#)
- Письмова або електронна заявка, що містить декларацію експортера.
- Якщо постачатиметься одна партія – декларація постачальника (виробника), що має преференційний статус походження (Д1) або нема такого (Д2).
- Якщо передбачаються наступні постачання – довгострокову декларацію постачальника, що мають преференційний статус (Д3) або без такого (Д4).

ФІТОСАНІТАРНИЙ СЕРТИФІКАТ

- На продукцію, що вказана в Перелік об'єктів регулювання для цілей контролю за переміщенням територією України, затв. [Постановою КМУ від 15.11.2019 р. № 1177](#), необхідно отримати фітосанітарний сертифікат, який видає Держпродспоживслужба.
- Процедуру отримання фітосанітарного сертифіката регламентує [Порядок № 1177](#).
- Аналізи не раніше, ніж за 14 діб до переміщення.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ЯКІ ДОКУМЕНТИ ПОДАЮТЬСЯ ДЛЯ ЦІЛЕЙ ОТРИМАННЯ ФІТОСАНІТАРНОГО СЕРТИФІКАТУ?

- Заявка, Дод. 15 до [Порядку № 1177](#).
 - Платіжка про сплату 45,30 грн.
 - Висновок експертизи (аналізів).
 - Документ про проведення відповідних процедур (якщо такі вимоги є в країні експортера) (напр.знераження).
-
- Фітосанітарні сертифікати видають лише в тому випадку, якщо підтверджено фітосанітарні вимоги країни-імпортера. З такими вимогами можна ознайомитися [тут](#).

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

В ЧОМУ СУТЬ ПРОБЛЕМИ ЕКСПОРТУ ІЗ ДОНЕЦЬКОЇ ТА ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТЕЙ?

- Є підконтрольні території та непідконтрольні.
- Є рішення Ради Європи, як бути в такій ситуації.
- Були листи від трейдерів.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ЛИСТИ ВІД ТРЕЙДЕРІВ

Колеги, вітаю!

Беручи до уваги Рішення Ради Європи (CFSP) 2022/266 та 2022/263 щодо обмежувальних заходів у відповідь на визнання непідконтрольних уряду територій Донецької та Луганської областей України, яке накладає **обмеження на імпортоварів**, що походять з непідконтрольних уряду України територій Донецької та Луганської областей України, ми не можемо співпрацювати з постачальниками, які зареєстровані на територіях Луганської та Донецької області (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32022R0263>).

Оскільки це унеможлиблює експорт такої продукції на територію ЄС, то співпраця з такими компаніями забороняється.

09:56

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ВИТЯГ З РІШЕННЯ

eur-lex.europa.eu

Donetsk and Luhansk oblasts of Ukraine should be prohibited.

(9) Further Union action is needed in order to implement certain measures,

HAS ADOPTED THIS DECISION:

Article 1

1. The import into the Union of goods originating in the non-government controlled areas of Donetsk oblast in Ukraine or in the non-government controlled areas of Luhansk oblast in Ukraine shall be prohibited.

2. It shall be prohibited to provide, directly or indirectly, financing or financial assistance, as well as insurance and reinsurance, related to the import of goods originating in the non-government controlled areas of Donetsk oblast or in non-government controlled areas of Luhansk oblast.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ЩЕ ТРОХИ ЦИТАТ З РІШЕНЬ РАДИ ЄВРОПИ

Article 2

1. It shall be prohibited:

(a) to import into the European Union goods originating in the specified territories;

(d) 'specified territories' means the non-government controlled areas of the Donetsk and Luhansk oblasts of Ukraine;

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

РІШЕННЯ РАДИ ЄВРОПИ

- [Council Regulation \(EU\) 2022/263](#)
- [Council Regulation \(EU\) №2022/266](#)

Мають для нас юридичне значення, оскільки
«to any legal person, entity or body in respect of any business done in whole or in part within the Union».

РІШЕННЯ РАДИ ЄВРОПИ: ЩО ПЕРЕДБАЧАЮТЬ НАСПРАВДІ?

- **Основне:** Заборона на імпорт в ЄС стосується виключно **непідконтрольних Україні територій Донецької та Луганської областей.**
- Є винятки із заборони (тобто коли можливо ввозити в ЄС товари, що походять із непідконтрольних уряду територій), якщо
 - товари були надані для перевірки та контролювались українськими органами влади та яким надано сертифікат походження Урядом України;
 - виконується зобов'язання за контрактами, укладеними до 23 лютого 2022 року;
 - не перешкоджає продовженню участі, якщо таке продовження є зобов'язанням за договором, укладеним до 24 лютого 2022 року.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ГРАНИЧНІ СТРОКИ РОЗРАХУНКІВ ЗА ІМПОРТНО-ЕКСПОРТНИМИ ОПЕРАЦІЯМИ

Діє з 9 липня 2022 року, але застосовується і до операцій починаючи з 5 квітня 2022	90 календарних днів 120 календарних днів 180 календарних днів
Щодо операцій, які почалися до 05.04.2022	365 календарних днів

УКЛАДЕННЯ ЕКСПОРТНИХ КОНТРАКТІВ: ВАЛЮТНИЙ КОНТРОЛЬ

Ч. 5 СТ.13 ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ВАЛЮТУ І ВАЛЮТНІ ОПЕРАЦІЇ»

5. Порухення резидентами строку розрахунків, встановленого згідно із цією статтею, тягне за собою нарахування пені за кожний день прострочення в розмірі 0,3 відсотка суми недержаних грошових коштів за договором (вартості недопоставленого товару) у національній валюті (у разі здійснення розрахунків за зовнішньоекономічним договором (контрактом) у національній валюті) або в іноземній валюті, перерахованій у національну валюту за курсом Національного банку України, встановленим на день виникнення заборгованості. Загальний розмір нарахованої пені не може перевищувати суми недержаних грошових коштів за договором (вартості недопоставленого товару).

Які є варіанти, якщо передбачувано буде порушення строків?

- Отримати висновок Мінекономіки про продовження строків
- Отримати підтвердження від контрагента про форс-мажор (конкретно до цієї поставки)
- Звернутися з позовом до суду (в арбітраж) і отримати Ухвалу про відкриття провадження по справі

Це зупиняє нарахування пені

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ЗМЕНШЕННЯ СТРОКУ ВИКОРИСТАННЯ КУПЛЕНОЇ ВАЛЮТИ ДЛЯ РОЗРАХУНКІВ

З метою зниження тиску на валютному ринку Національний банк зменшує з 10 до 2 робочих днів строк використання купленої для розрахунків валюти резидентами з 11 липня 2022 року.

Постанова НБУ від 7 липня 2022 року No 142

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

НЕЗНАЧНИЙ РОЗМІР ВАЛЮТНОЇ ОПЕРАЦІЇ

28.04.2020 набрав чинності Закон 361-ІХ яким передбачено збільшення ліміту транзакцій за якими здійснюється фінансовий моніторинг **До 400 тис. грн.**

Граничні строки розрахунку по експорту не поширюються операції в незначному розмірі з експорту, імпорту (вкл. незавершені розрахунки), КРІМ дроблення операцій.

ЗЕД операції в розмірі до 400 тис. грн. не підлягатимуть валютному контролю.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ВАЖЛИВІ УМОВИ

Ціна та загальна вартість контракту	
Кількість і якість товару, пакування й маркування	
Умови й порядок здійснення платежів	
Умови постачання	DAP – доставка в місце призначення (із зазначенням пункту призначення) Чи CPT (фрахт/перевезення оплачено до..)
Штрафні санкції за порушення умов контракту	Узгодити
Форс-мажорні обставини	Причинно-наслідковий зв'язок, строки повідомлення
Порядок врегулювання спорів	Яким правом регулюється? Де буде розглядатися спір?

- Зовнішньо-економічний контракт
 - Рахунок-інвойс
 - Митна декларація ЕК-10 Експорт
 - Перевізні документи (ТТН, міжнародні транспортні накладні)
 - Податкова накладна на експорт (для платників ПДВ)
-
- Електронний контракт – можна чи ні?

- Електронний контракт – можна чи ні?
- Вимога закону – проста письмова форма
 - Ст.12 ЗУ «Про електронну комерцію»

Якщо відповідно до акта цивільного законодавства або за домовленістю сторін електронний правочин має бути підписаний сторонами, моментом його підписання є використання:

- **електронного підпису або електронного цифрового підпису** відповідно до Закону України "Про електронний цифровий підпис", за умови використання засобу електронного цифрового підпису **усіма сторонами електронного правочину;**
- електронного підпису одноразовим ідентифікатором, визначеним цим Законом;
- аналога власноручного підпису (**факсимільного відтворення підпису за допомогою засобів механічного або іншого копіювання, іншого аналога власноручного підпису**) за **письмовою згодою сторін**, у якій мають міститися зразки відповідних аналогів власноручних підписів.

*На сьогодні з іноземними державами **не укладено жодного міжнародного договору України про взаємне визнання сертифікації відкритих ключів та електронних підписів**, а жоден кваліфікований надавач електронних довірчих послуг іноземної держави не виявив наміру підтвердити, що його діяльність відповідає вимогам Закону України “Про електронні довірчі послуги”.*

З Листа Міністерства цифровою трансформації України.

Коли перейшло право власності – в момент відвантаження зі складу постачальника ?

На цю дату постачальник мав списати насіння з балансу і відобразити дохід від його реалізації в бухобліку (п. 8 П(С)БО 15 «Дохід»). **Надалі він уже не має права розпоряджатися зерном.**

**До того як право власності перейшло, то треба було б списати і нарахувати ПЗ (товари не використані в господарській діяльності).
Різниця – 20% ПДВ, бо вказано в митній декларації.**

Андріана
Мартинів

Керуючий партнер

+38-067-234-80-97
am@martyniv.legal

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua